

Activiteitenverslag 2023

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
Colofon.....	2
Activiteitenoverzicht 2023	3
Pour un flirt avec toi	4
Intieme Mahler 5	7
Dall'Oere strijkorkest	9

Colofon

Stichting Nieuwlicht
p/a De Kaai 147
9723 LE Groningen

www.nieuwlicht.nu
stichtingnieuwlicht@gmail.com

KvK nr. 81878583
RSIN: 862254814

Bestuursleden:
Jop Reyntjes
Jelmer Remmers
Gerben Wieringa

Gevolgmachtigd directeur:
Tjeerd Barkmeijer

Activiteitenoverzicht 2023

In 2022 heeft Stichting Nieuwlicht de volgende projecten uitgevoerd:

POUR UNE FLIRT AVEC TOI

Een Frans getint programma, met chansons, klassiek en jazz!

Projectorkest met Hiske Oosterwijk

Februari 2023

Bolsward, Dokkum, Leeuwarden & St. Jacobiparochie

INTIEME MAHLER 5

Mahler's grootse 5^e symfonie in intieme setting

Coproductie met Kamerorkest van het Noorden

Nieuw arrangement door Tjeerd Barkmeijer

November 2023

Leeuwarden, Middelstum en Steenwijk

DALL'OERE

Strijkorkest voor senioren

Ondersteuning initiatief en opstart door Nieuwlicht

Okt 2023 – jan 2024

Leeuwarden e.o.

Pour un flirt avec toi

'Pour un flirt avec toi' was een Nieuwlicht programma bij uitstek: licht, vernieuwend, en nieuw licht schijnend op klassieke en hedendaagse muziek! Dit keer gebracht door een 50-koppig amateur-symfonieorkest en rasartieste Hiske Oosterwijk

Het avondvullende concert bestond uit een afwisselend Frans programma, met lichte klassieke werken, Franse chansons en Frans- en Friestalige jazz van Hiske Oosterwijk. Hiske is een meertalige zangeres van Friese afkomst, met in haar performance een theatrale inslag.

Franse klassieke muziek is van oudsher klankkleurrijk en deze kleurenrijkdom vloeide vanuit de licht klassieke stukken over in nieuwe orkestarrangementen van bekende chansons en eigen nummers van Hiske. Dirigent/arrangeur Tjeerd Barkmeijer droeg er zorg voor dat het orkest niet zozeer als begeleiding fungeert maar echt in dialoog trad met de artiest. Daarmee vormde het symfonieorkest met al haar verscheidenheid aan klankkleuren en expressie de verbindende factor in het hele programma.

Doelstellingen

Uit het projectplan: *“Nieuwlicht Projectorkest: Franse flirt’ heeft als hoofddoel om amateurmusici bijzondere genre-overstijgende concerten te laten uitvoeren en te delen met een breed publiek in Fryslân.”* Het project kende de volgende subdoelen:

Artistiek:

- *het verbinden van klassieke muziek, Franse chansons en hedendaagse jazz door het creëren van nieuwe cross-overs tussen deze genres;*
- *het verzorgen van overtuigende muzikale uitvoeringen op hoog amateurniveau.*

Cultureel-maatschappelijk:

- *gevorderde amateurmuzikanten gelegenheid geven tot het uitoefenen van hun hobby in een uitdagend nieuw project, onder professionele leiding;*
- *ondersteunen en bevorderen van de muzikale ontwikkeling van amateurmuzikanten;*
- *professionele uitvoerende musici een betekenisvolle opdracht geven en een podium bieden;*
- *bijzondere live concertervaringen bieden voor Fries publiek en amateurmusici;*
- *liefhebbers van verschillende muzikale genres elkaar laten ontmoeten;*
- *financieel toegankelijk houden van zowel deelname aan het project door muzikanten als de concerten voor het publiek;*
- *bevorderen van de Friese taal.*

Het project is grotendeels uitgevoerd zoals beschreven in het projectplan, waarmee bovenstaand hoofddoel en de meeste subdoelen ruimschoots zijn behaald. Wat betreft de subdoelen de volgende kanttekeningen en aanvullingen:

Artistiek: het verzorgen van overtuigende muzikale uitvoeringen op hoog amateurniveau.

Alle vier uitvoeringen waren zonder meer overtuigend te noemen (zie ook publieksreacties onder). Het gewenste technische speelniveau bleek echter niet altijd haalbaar, daar met name in de strijkersgroep een aantal technisch minderbegaafde spelers de grootste moeite bleken te hebben om dit niveau bij een aantal klassieke stukken te bereiken. Tijdens het repetitieproces zijn daarom een aantal aanpassingen gedaan: het vereenvoudigen van partijen, het aanpassen van arrangementen, en het aanbieden van extra groepsrepetities. Hiermee is het hoogst haalbare niveau in de (korte) beschikbare tijd behaald, maar liet dit hier en daar nog wel wat te wensen over. Voor toekomstige projecten verdient het daarom de

aanbeveling om beter het niveau van zich aanmeldende musici te screenen, als wel om het technische niveau van het repertoire beter in te schatten met behulp van instrumentale docenten (met name voor de strijkersgroep).

Cultureel-maatschappelijk: gevorderde amateurmuzikanten gelegenheid geven tot het uitoefenen van hun hobby in een uitdagend nieuw project, onder professionele leiding & ondersteunen en bevorderen van de muzikale ontwikkeling van amateurmuzikanten.

Gezien het grote enthousiasme en de uitstekende beoordelingen in een onder de deelnemers afgenomen enquête zijn deze subdoelen zeer goed behaald:

Cultureel-maatschappelijk: professionele uitvoerende musici een betekenisvolle opdracht geven en een podium bieden.

De meewerkende professionele musici (concertmeester, aanvoerder/solist contrabas, artiest, en dirigent) hebben allen laten weten dit project van meerwaarde te hebben gevonden ten aanzien van hun dagelijkse praktijk als musicus. Muzikaal-inhoudelijk vanwege de interessant gevonden cross-over in passende nieuwe orkestarrangementen, maatschappelijk vanwege kennis- en ervaringsoverdracht aan amateurmusici. Daarnaast werd het zeer gewaardeerd om meegenomen te worden in een vernieuwend Fries project en hierin een podium aangeboden te krijgen voor eigen talent en kwaliteiten voor een breed publiek.

Cultureel-maatschappelijk: bijzondere live concertervaringen bieden voor Fries publiek en amateurmusici & liefhebbers van verschillende muzikale genres elkaar laten ontmoeten. Hoewel er geen enquête onder het publiek is afgenomen, werd in de diverse informele reacties wel duidelijk dat het publiek inderdaad bestond uit liefhebbers van verschillende genres. Via een webformulier en social media werden bovendien enthousiaste reacties achtergelaten, waarvan hier een aantal volgen:

- *Kwaliteit van de uitvoering was uitstekend! Jan Bles, Burgwerd*
- *Een hele mooie samenwerking met Hiske Oosterwijk. Harjan, Surhuisterveen*
- *Allemaal amateurs en dat allemaal in een maand oefening, mijn complimenten. Esther, Bolsward*
- *Genoten van begin tot einde! De presentatie, de zangeres met haar prachtige stem en optreden. Aanrader! Coosje Wijbenga, Dokkum*
- *Echt vernieuwend en een geweldige soliste. Jan Luimstra, Scharnegoutum*
- *Het was een beleving!! Prachtige muziek met zang daarbij die meenemen in een mooi verhaal. Verrassend, toegankelijk én zeer professioneel!! Wij zijn érg enthousiast:) het was een héle mooie middag. Alieke en Arjan, Doesburg*

Cultureel-maatschappelijk: financieel toegankelijk houden van zowel deelname aan het project door muzikanten als de concerten voor het publiek.

Het totaal aan gevraagde fondsen en subsidies vielen uiteindelijk lager uit dan gehoopt en verwacht, waardoor de maximale toegangsprijs van €10,- helaas verhoogd moest worden tot €15,-. Deze prijs werd gelukkig nog steeds al schappelijk beschouwd voor een avondvullend concert. Om toch een minder vermogende doelgroep enigszins te bereiken is de deelnemende muzikanten gevraagd potentiële bezoekers, voor wie het concert financieel bezwaarlijk zou kunnen zijn, aan te dragen en hen een vrijkaart aan te bieden. Hier is door 19 mensen gebruik van gemaakt.

De prijs voor deelname aan het project werd overwogen als prima beschouwd (zie diagram). Voor een aantal deelnemers, veelal studenten, is vanwege hun financiële situatie de bijdrage geschrapt zodat zij toch mee konden doen.

Resultaten

	<i>Beoogde resultaten:</i>	<i>Gerealiseerde resultaten:</i>
1	35 amateurmusici	46 amateurmusici
2	4 professionele musici	4 professionele musici
3	6 repetities	2 repetitiedagen en 4 avondrepetities
4	4 concerten	4 concerten
5	300 bezoekers	445 bezoekers

1) Gaandeweg het muzikale voorbereidingsproces (waaronder het maken van de arrangementen) bleek een uitbreiding van de blazerssectie gewenst, waarvoor vervolgens de muzikanten overigens vrij snel te vinden waren. De uitbreiding bestond uit een drietal trombonisten, 4 saxofonisten en 2 basklarinettisten.

2) In plaats van een professionele blazersaanvoerder is uiteindelijk gekozen voor een professionele contrabassist, met zowel een jazz- als klassieke achtergrond.

3) De repetities hebben plaatsgevonden volgens onderstaand schema

woe 11 jan	repetitie Tromp Theater, Leeuwarden
za 14 jan	groepsrepetities Tromp Theater/Vrije Evangelische Gemeente (VEG) totaalrepetitie VEG
za 21 jan	idem
woe 25 jan	repetitie Tromp Theater
woe 1 feb	repetitie Tromp Theater
woe 8 feb	generale repetitie Fonteinkerk, Leeuwarden

4) Concerten:

11 feb	Martinikerk Bolsward
12 feb	Grote- of Martinuskerk Dokkum
18 feb	Pelikaankerk Leeuwarden
19 feb	Groate Kerk Sint Jacobiparochie

5) 415 betalende bezoekers, 11 vrijkaarten ivm. hand-en-spandiensten, 19 vrijkaarten voor minder bedeed en/of moeilijk aan te spreken publiek (via muzikanten).

Financiële ondersteuning

Het project werd financieel mede mogelijk gemaakt door onderstaande subsidiënten en fondsen:

- Gemeente Leeuwarden
- Gemeente Noardeast Fryslân
- Gemeente Waadhoeke
- Gemeente Súdwest Fryslân
- Prins Bernhard Cultuurfonds
- Ritske Boelema Gasthuis
- Stichting Boelstra Olivier
- Lammert Koopmans Stichting
- Stichting Nieuwe Stadsweeshuis

Intieme Mahler 5

Gustav Mahlers wereldberoemde vijfde symfonie zoals deze nog nooit geklonken had. In een nieuw arrangement van dirigent Tjeerd Barkmeijer uitgevoerd door het Kamerorkest van het Noorden. Al Mahler's bijzondere klankkleuren en effecten maar nu gespeeld in een intieme setting door maar 18 musici. Voortbouwend op de eerdere twee succesvolle Intieme Mahler series wederom in coproductie met Kamerorkest van het Noorden.

Doelstellingen

Het hoofddoel van het project Intieme Mahler 5 was het realiseren van een hoogwaardige en persoonlijke muzikale ervaring, die een symbolisch maar voelbare verbinding kent met onze tijd.

Het project kende de volgende nevensdoelen:

- In lijn met de doelstellingen van Orkest van het Noorden: de 5e Symfonie van Gustav Mahler in een nieuw licht plaatsen;
- De drempel verlagen tot het bijwonen van uitvoering van grootse klassieke/symfonische muziek en concertbezoek betaalbaar houden;
- Ondersteunen en bevorderen van de professionele en artistieke ontwikkeling van de uitvoerende musici (specifiek musici die professioneel en/of persoonlijk verbonden zijn met de noordelijke regio);
- Bevorderen van de verbinding tussen professionele uitvoerenden, culturele organisaties en podia, en hun publiek in Noord-Nederland.

Terugkijkend kan gesteld worden dat het project aan de doelstellingen voldaan heeft. De concerten waren muzikaal hoogwaardig: met veel enthousiasme en speelplezier uitgevoerd door de jonge topprofessionals van Kamerorkest van het Noorden (die veelvuldig in de grote Nederlandse symfonieorkesten spelen), na voldoende en een constructieve voorbereiding. Door de opzet met slechts één musicus per partij, publiek dicht op de huid van de uitvoerenden, persoonlijke inleiding door de dirigent, en de mogelijkheid tot informeel ontmoeten van de musici na afloop, is er bovendien alles aan gedaan om de concertbeleving persoonlijk en dichtbij te houden. De symbolische link met onze tijd is gelegd door de dirigent in zijn inleidingen.

Door de enkelvoudige bezetting, intieme setting is de 5e symfonie van Gustav Mahler op meerdere manieren in een nieuw licht geplaatst en gehoord. Bovendien zijn de concerten hiermee inhoudelijk en ook financieel toegankelijker gemaakt dan gebruikelijke uitvoeringen van deze symfonische muziek door groot en professioneel orkest.

Dirigent Tjeerd Barkmeijer startte begin 2023 met het arrangeren van de 5de symfonie. Hij wist deze huzarenklus met succes te voltooien, zodat de musici op tijd hun noten in huis hadden en de repetities een aanvang konden nemen.

Na afloop hebben de uitvoerende musici hun waardering uitgesproken voor de bijdrage die dit project aan hun artistieke en professionele ontwikkeling levert. Vooral de grote mate van verantwoordelijkheid die het spelen in enkelvoudige bezetting hen geeft en de manier van repeteren, die veel input van musici vergde, werden als zeer positief ervaren.

Concerten

Na 3 repetitiedagen werden 3 concerten gegeven in:

- Doopsgezinde Kerk, Leeuwarden
- Hippolytuskerk, Middelstum in samenwerking met de Culturele Raad Middelstum
- Grote Kerk, Steenwijk, in samenwerking met Stichting Grote Kerk Steenwijk

Het concert in Middelstum kwam in de plaats van het oorspronkelijk in de stad Groningen geplande concert.

Het concert in Steenwijk kwam in plaats van het oorspronkelijk in Amsterdam geplande concert.

In totaal werden de concerten door ruim 250 bezoekers bezocht.

Publiekswaardering

Na elk concert werden de uitvoerenden bedankt met een enthousiast en welgemeend applaus en een staande ovatie. Enkele veelgehoorde opmerkingen na afloop waren:

“we hebben echt genoten, zeer indrukwekkend!”

“avond vloog voorbij!”

“mag van mij een traditie worden”

“we hebben deze symfonie 2x in het Concertgebouw gehoord, maar deze uitvoering was intenser en minstens zo mooi!”

“heb geen moment een groter orkest gemist, chapeau!”

De combinatie van het applaus, stralende en ontroerde gezichten en de enthousiaste reacties en berichten naderhand, doen ons er niet aan twifelen dat dit project het publiek werkelijk heeft te raken en beroeren.

Culturele partners

Kamerorkest van het Noorden, Doopsgezinde Kerk Leeuwarden, Mahler Stichting Nederland, Culturele Raad Middelstum, Culturele commissie Steenwijk

Fondsen en subsidiënten

- Gemeente Groningen
- Gemeente Leeuwarden
- Gemeente Steenwijk
- Provincie Fryslân
- Roode of Burgerweeshuis
- Zabawas
- Gravin van Bylandtstichting
- Stichting Beringer – Hazewinkel
- Lammert Koopmansstichting
- Bercoop fonds

Dall'Oere strijkorkest

In Fryslân zijn diverse blaasorkesten en koren voor ouderen, die overdag repeteren. Deze ervaren spelers en zangers zijn de gezelschappen, waarin ze voorheen zongen of speelden, een beetje ontgroeid óf door een 'maximale leeftijdregel' niet meer welkom. Maar zingen en spelen is hun grote hobby en ze hebben vaak een jarenlange muzikale ervaring. Bovendien hoeft er overdag niet meer te worden gewerkt, dus hoeven zij niet meer 's avonds in donker op pad voor de repetities. Zoals professor Scherder altijd bepleit: Muziek maken houdt de hersens in beweging en draagt bij aan een goede mentale en fysieke conditie op latere leeftijd.

Een 'overdag-strijkorkest' is er nog niet. En er zijn veel oudere, zeer ervaren violisten, altisten, cellisten en bassisten in de regio, die nog graag jaren lang willen spelen. Maar zij willen wel de ruimte hebben om er met de camper of caravan op uit te trekken, zodra het mooi weer wordt en vakantie vieren buiten het drukke schoolvakantie-seizoen.

Dit alles overwegende en kijkend naar het succes van de senioren blaasorkesten en koren, is het initiatief ontstaan tot de oprichting van een 'overdag-strijk-projectorkest': Strijkorkest Dall'oere. Nieuwlicht heeft besloten dit initiatief te ondersteunen en de opstart van het strijkorkest te faciliteren door zich in te zetten voor het praktisch en artistiek mogelijk maken van een eerste project. Artistiek leider Tjeerd Barkmeijer programmeert en dirigeert dit eerste project en de stichting zorgt voor een zorgvuldige financiële onderbouwing en verantwoording, inclusief het aanvragen van enkele relevante fondsen. Met name de laagdrempeligheid voor zowel deelname aan het orkest als de te geven concerten, en ook de combinatie van te spelen muziekstijlen, maken dat het project aansluit bij de doelstellingen van Nieuwlicht.

Doelstellingen

- samenspel als hobby voor ouderen toegankelijk houden, zowel organisatorisch als financieel
- hetzelfde geldt voor gevorderde jongere spelers, die in de gelegenheid zijn overdag te repeteren
- het organiseren van laagdrempelig toegankelijke concerten midden in de gemeenschap: ouderen, buurtbewoners, gehandicapten, etc.

Opzet van het orkest

- Het orkest staat open voor oudere gevorderde bespelers van strijkinstrumenten met orkestervaring.
- De repetities zijn overdag.
- Er wordt projectmatig gewerkt in periodes van ca. 10-12 weken
 - ongeveer vanaf eind september tot half december
 - ongeveer vanaf eind januari tot Pasen
- Spelers kunnen per project inschrijven.
- De deelnemers betalen in principe per project een deelnemersbijdrage van € 12.50 per repetitie. Minima kunnen volstaan met halvering van de deelnemersbijdrage, eventueel kwijtschelding.
- Per project wordt een andere dirigent aangetrokken. Voorwaarde is wel, dat de dirigent gediplomeerd is en ruime, ter zake doende ervaring heeft.
- Er wordt gewerkt met een professionele violist(e) als concertmeester.

Opzet van het eerste project

- Dirigent van het eerste project is Tjeerd Barkmeijer, artistiek directeur van de Stichting Nieuwlicht
- Na een eerste mailingronde hebben zich al 10 violisten, 5 altisten, 5 cellisten en 2 contrabassisten gemeld met interesse voor het eerste project.
- De repetitietijd wordt hoogstwaarschijnlijk woensdagmiddag.
- Start van de repetities 27 september
- 8 repetities van 2,5 uur
- Vanaf 20 november wordt een aantal kleinschalige concerten aangeboden.
- Het repertoire van het eerste project zal variëren van Vivaldi tot Eric Clapton, dus van (licht) barok en klassiek tot melodieuze popmuziek en alle stijlen en periodes daar tussenin.

Het eerste project loopt grotendeels zoals gepland en zal begin 2024 worden afgerond. Verslag hiervan zal dan ook na 2024 worden uitgebracht.

Fondsen

Dall'Oere wordt ondersteund door de volgende fondsen:

- Lang Leve de Kunst Fonds (Fonds Sluyterman van Loo)
- Mienskipfonds Gemeente Leeuwarden